

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

A szegény Makó.

Makó, július 18.

Most, hogy a makói határban a lekaszált rendekből vékony kereszték kerülnek a cséplőgépbe a a hagymakertészek is igen silány termésről adnak hírt, elborzad lelünk annak a szánalmas téinek a gondolatára, amely ilyen szűk nyár után szakad Makó népének nyakába.

A silány buzatermés is baj, sőt nagy baj, de hogy ezidén hagyma nem termelt, az olyan baj, amelyet nemcsak a makói hagymakertész érez meg, de megérzi a kereskedő, az iparos, szóval mindenki.

A makói hagymakertészekre igen gyöngé vigasz volt az, hogy mostanában valamivel jobb ára volt a hagymának. Ez a reménysége is lemorzsolódott, mert bizony egy hét alatt alaposan csökkentek az árak. De mit ér a legszebb ár, ha egyszer nincs áru, ha pedig van áru, akkor meg pocsek az ára.

Makó városára nézve pedig nagyfontosságú kérdés a hagymakereskedés, sokkal fontosabb, mint Kecskemétnél a barack és Szegednél a paprika, mert Makón a legszegényebb, de a legszorgalmasabb népének egész évi megélhetéséről van szó közvetlenül, közvetve pedig Makó kereskedelméről és iparjáról.

A makói nagyhangú hagymásmentők hol vannak mostanában? A megkezdett hagymatermelőket mentő mozgalom hol rekedt meg? Ha ilyen nagy csend van utána, akkor a makói hagymakertészek majd azt hiszik, hogy az a két ur földművelésügyi miniszteriumból, a kik itt voltak a tavasz elején az alispáni hivatalban, amolyan igácsi uti Glück-féle pincér-mérnökök.

Kár olyan soká halogatni ezt a dolgot, mert bizony nemcsak a makói hagymakertészek, de ennek a városnak egész közönsége feszült érdeklődéssel várja, mit tesz hát a miniszter a makói hagymáért és a makói hagymásokért.

A „Makói Független Újság” sokszor elmondta már, hogy mit és hogyan kéne csinálni. Nem akarunk tehát újból ismétlésekbe bocsátkozni. Most csak azt az újabbban felmerült eszmét akarjuk kellő figyelembe ajánlani hatóságainknak amely a makói hagymatermelés dolgával nagyon is össze függ.

Arról van szó, hogy a hatóságok érintkezésbe kéne lépni a konzervgyárosokkal a fel kéne ajánlania ingyen telket, bizonyos foku a bizonyos ideig tartó adókedvezéseket, csak hogy ide édes-gessünk valamilyen gyárat, mert ezáltal a makói hagymásokon is, de meg a városon is segítünk. Addig is, míg ez megtörténik, a

hatóság megkereshetné a honvédelmi és a közös hadügyminisztert, hogy a hadsereg zöldség és hagymaszükségletét Makóról eze-rezze be, közvetlenül a termelőktől. Nem oly nagy dolog ez, csak annak látszik. Egy kis jó indulattal a igen kis fáradsággal ezt mind meg lehet tenni. Vagy hogy egyebet ne említsünk, ha a városi hatóság figyelembe ajánlaná a nagy tengeren járó hajózársaságoknak, a makói határ kitűnő termékeit.

Egyszóval azt akarjuk, hogy minél nagyobb piacot teremtsünk a makói hagymának, minél nagyobb kereslete legyen a makói

hagymának. A múlt hetek elég tanulságot szolgáltatnak arra nézve, hogy jó kereslet mellett jó ára van a hagymának. Már pedig csak a jó árak mellett található meg számításait a hagymakertész, különösen ezidén, mikor alig alig van hagyma. A makói hagymások ügyét tehát nem szabad könnyen venni. Egész Makónak hiányzanak azok a koronák, amikkel a hagyma ára csökken s ha ebben a városban a legszorgalmasabb népelem, a makói hagymás nem tud boldogulni, ez nemcsak az ő baja, hanem mindnyájunké, mert ilyen körülmények között szegény marad Makó.

a szoros folytatásában. Ez nagyon fontos katonai pontja Romániának.

A román hadvezetőség jól tudja, hogy a szurduki út könnyen védhető Magyarország felől, ezért elhatározta, hogy sürgősen új hadiutat építet, amely alkalmas a csapatoknak gyors mozgására a magyar határ felé s viszont olyan a fekvése, hogy a magyar támadásnak hosszabb ideig sikeresen ellenállhasson.

Biztos forrásból értesülünk, hogy máris épül az új hadiút Tirgu-Jin és a magyar határ között, amelyet Alsócsimpa közelében ér el. Éjjel-nappal egész sereg munkás dolgozik rajta, hogy rövid hetek alatt elkészüljön.

Az utépités ürügye a csimpai határban levő erdőségek kihasználása, noha nyilvánvaló, hogy ezzel csak leplezni akarják a katonai készülődést, mert hiszen a szóban forgó erdőségeket már régen kiirtották.

Döntés a jövő héten.

Beavatott helyen úgy vélik, hogy a demarche a jövő héten megtörténhetik. Követünk fellépése határozott lesz, de mindent el fog követni a békés megoldás érdekében. Csak teljesen tagadó válasz után következhetné az ultimátum.

A veszedelmes hét.

Hirek a szerbiai zavarokról.

Oroszország feltételei – Szerajevó tele van bombával. – Románia is ellenünk.

Döntés ezen a héten.

A szerajevói vizsgálatnak tegnap napfényre került részletes politikai körökben rendkívül izgalmas keltettek. Amit már a merénylet napja óta mindenki tud, azt a kormány félhivatalosa is beismerte, hogy a vizsgálat adatai szerint kétségtelenül bebizonyosodott Szerbia bűnössége.

Hirek a Szerbiai zavarokról.

A szerb lapok továbbra is lázítják a népet és e pillanatban ismét pesszimiztikusan kell megítélni a helyzetet. A szerb mozgósítási híreket ugyan megcáfolták, mindazonáltal konstátálható, hogy ma ismét kiélesedett a helyzet. Oroszországnak a ma nyilvánosságra jutott álláspontja sem kedvező a békés megegyezésre nézve.

Oroszország feltételei.

Diplomáciai körökben Oroszország véleményét a szerb kérdésben a következőkben ismertetik: Oroszország reméli, hogy Ausztria és Magyarország nem fog Szerbia elé semmiféle olyan követeléssel lépni, amely akár-milyen oldalról is fenyegetné Szerbia önállóságát.

Ha Ausztria és Magyarország követeléseit mérsékeltek lesznek, Oroszország a béke érdekében

kétségtelenül mindent meg fog tenni a követelések támogatására.

Szerajevó tele van bombával.

Szerajevóban e hónap tizenhatodikán reggel egy negyed 8 óra-
kor a latin-híd alatt felrobbant egy bomba, amely a hidat megromgálta.

A bombavető nem akarta, hogy a bomba felrobbanjon, csak az volt a célja, hogy a bombát vízbe dobva, attól megszabaduljon. A bomba véletlenül a hidoszlophoz ütődött és nagy robbanás történt. A bomba tulajdonosát letartóztatták, a rendőrség azonnal lezárta a hid felé vezető összes utcákat.

A rendőrség megtudta, hogy a Csarsia negyedben egy szerb ház félreeső helyén bombát rejtettek el. A rendőrség e helyen felszedte a kanálit, hogy a bombát megtalálja.

Románia is ellenünk.

Amíg Magyarország még csak annál a jámbor óhajánál tart, hogy Románia felé jó lenne meg erősíteni a határt, addig keleti szomszédunk máris lázasan dolgozik ezen. A Zsil völgyéből gyönyörű ut vizs Romániába a Szurdok szoroson át. Az első romániai város, Tirgu-Jin mintegy husz-huszonöt kilométernyire van

Küzdelem a polgármesterségért.

Főispáni audienciák, halpaprikás vacsorák, meg egyebek.

Teljes erővel megindult a küzdelem a polgármesterségért. Szinte napról-napra újabb és újabb aspiráns jelentkezik, aki polgármester akar lenni.

Érdekes jelenség, hogy míg más időkben ezelőtt magának a választó polgárságnak, avagy a polgárság egyik és másik tekintélyesebb részének a közönsége állított jelöltet erre az állásra, az idén ilyen közönség még nem alakult ki, mégis egész fölis számmal vannak a „jelöltek”, helyesebben mondva az aspiránsok sokkal többen, mint valaha voltak.

Egészségtelen állapotnak tartjuk ezt a jelenséget. Hiszen a polgármesteri állás olyan 16-18 bizalmi állás, amelyre nem jelentkezni, különösen pedig nem törtetni kell az embernek, hanem legalább is be kell várni, míg a polgárságnak legalább is egy nagyobb csoportja jelentkezik és a város polgármesteréről óhajta az illetőt. Már azért is helyesebb volna, hogyha így volna, mert nyilvánvaló, hogy a polgárság hamarosan megtudja állapítani, mint maguk a bármekkora ambícióit

duszadó önjelöltek, hogy ki való és ki méltó inkább erre a díszes és sokoldalú tudást s széleskörű életpaszttalát megkívánó állásra.

Ma már több olyan név van forgalomban, melyeknek viselői — hír szerint valamennyien pályáznak a polgármesteri állásra. Registráljuk a névsort, mint a hogy hallottuk Galambos Ignác dr. polgármester mellett Eckhardt Vilmos, Farkas József, a volt polgármester, Wizinger Károly és Petrovics György dr., no meg állítólag Csereposy János azok, akik polgármesterségre pályáznak.

Nem foglalunk még — egészen a pályázati határidő lejártáig — állást arra nézve, hogy mi kit akarunk polgármesternek, de már most fel kell emelnünk elítélő és tiltakozó szavunkat az ellen a mód ellen, ahogy egyik-másik aspiráns készíti és készített az utat magának a polgármesterséghez.

Egyik felől terroriztikus ez a mód, a másik felől meg izléstelenül — komikus.

Az egyik jelölt nyakra före járja a városi képviselőket s kiöntve szíve legnagyobb vágyát, ajánlja magát a fontos állásra. Közben-közben nagy halvacsorás banketteket rendeznek. Megterített s megfőzött öten személyre, hivogat, leveket köröztek s az öven személyeknek tervezett banketten a legelőbb is 2, mond kétten jelennek meg.

A másik jelölt érdekében a hatalmi terrori vettek elő. A kormány és a vármegye állított nekünk független és autonóm joggal bíró városnak polgármesterjelöltet s úgy látszik, nagyon nagy súlyt helyeznek rá, hogy jelöltjüket be is juttassák erre az állásra. A kormány és a megye gyámkodása alá akarják teljesen fűzni a várost és ennek polgárságát, hogy egy táncoljunk ezután, ahogy ők fujják.

Ezért történni, hogy a megye főispánja nem átal akként beavatkozni a tisztújításunkba, hogy egyenként magához hivatta azokat a városi képviselőket, akikre gondolja, hogy hatalmánál fogva befolyása van a nagy kapacitása arra, hogy az ő jelöltjükhöz szavazzanak a polgármesterválasztásnál. Nemcsak saját munkapárti híveiket molesztálják így, hanem még nyilvánvalóan függetlenségét párti képviselőket is terrorizálnak így.

Ez már aztán igazán bihari tempó. Azt hiszi a főispán, hogy mert Biharban mehetett ez így, ez a módszer Makón is beválhat.

Nagy csalógas éri a főispánt. A puská visszafelé sül el. Itt nem margitzigeti oláhok vannak, s kiket csak úgy kénye-kedvre lehetett az urnák elé hajtani. Itt szabadon gondolkodó, önréztetes és gerinces magyar emberek laknak. Ezekből az emberekből meg fogja tanulni ez a főispán is, mint megtanulták már elődjei is, hogy itt hiábavaló minden ilyen erőszakos kísérletezés. Sőt a főispáni reakció olyan akciófő szűl, a melynek a következményein majd bizonyára be fogják látni még a dzsentrik is, hogy mégse lehet a polgárság akarait annyira fumigálni s mindentáron szal szembehelyezkedni.

Pont.

A csanádmezei tanítók tanítójáról.

Milyen az a csendes, de eredményes munka?

Csanádvármegye tanítószága megdöbbenéssel értesült a mai lapokból Polyánszky Lászlónak, Csanádvármegye érdemes és kiváló tanfelügyelőjének meglepetésszerű, hirtelen elhelyezéséről.

Csanádvármegye tanítószága a föltétlen megbecsülésen és őszinte tisztelőn kívül rajongásig szerette pedáns, egyenes lelkű, szigorú, de mindig igazságos s tanítóit megbecsülő hivatali főnökét. Csak a tanítóinak élt, tanítóikért dolgozott, a tanügy volt mindene, talán ezért szerette és becsülte igazán Csanádvármegye minden tanítója.

Zajtalanul, csöndben munkálkodott ennek a vármegyének kulturájáért s csak úgy nagyjából ragadjuk ki, hogy mi fűződik Polyánszky László működéséhez itt, Csanádvármegyében.

Kunágótán az 5 állami iskola hosszú ideig vajudo ügyét rendbehozta s 5 magyarszerű iskola kiűző tanítóival dolgozik most Kunágótán zavartalanul, nyugodtan a kultúra nagyobb dicsőségére.

Pitvaroson, ebben a tót községben 4 tanerős állami iskolát teljesen újjászervezték s új óvodát létesíttek, belátva, hogy a magyarosítás nagy munkáját már a kisdedeknél kell kezdeni.

Kisiratoson új iskolát állítottak egy új tanerővel.

Nagymajáth község állami óvodához és állami óvodához jutott intervenciója folytán.

Reform-Kovácsházán szintén új óvodát létesített.

Csanádapácán új iskolát létesített 2 új tanerővel.

Kevermesen az óvodát államosította.

Magyarcsanádon új óvodát létesített.

Nagylak község róm. kath. iskolai szorgalmazása folytán újjászerveztettek és egy új tanerővel szaporították a tanítók létszámát.

Battonyán egy új lány iskolát létesített s megalkotta Battonyán a polgári fiúiskolát, amiért Battonya közönsége soha el nem muló hálaival viseltetik iránta. Ugyancsak oroszlanrésze van abban a nagy kulturumunkában, mely a battonyálakat polgári leányiskolához juttatja legközelebb.

De nézzük mit tett Makóért. Államosította az összes makói óvodákat mi által rengeteg munkiadásról mentette meg a várost. A Deák Ferenc és a Murányi utcában gyönyörű modern új iskolát építettek működése alatt s ugyancsak az ő szorgalmazása folytán szaporodott a makói tanítók száma hárommal.

Csanádvármegye összes elemi iskoláinak teljes kiépítését nemcsak a legnagyobb szigorral, de a legnagyobb lelkesedéssel szorgalmazta úgy, hogy már az összes Csanádvármegyében állg lesz iskola, ahol 5-6 osztály ne volna.

A makói polgári leányiskola építésének ügyében is sokat tett, hogy nem tudott ez a dolog dűlőre jutni, ez igazán nem az ő hibája, hanem a hatóságoké, melyek erre arra csavarintják ezt az ügyet, elhalasztván ezzel a halaszthatatlanul szükséges építkezést.

A csanádmezei ifjusági egyesületek szervezése körül nagy s érté-

kes munkát végzett s ezen egyesületek a legszebben működnek.

Ez ősszel akarta életbe léptetni a makói állami elemi iskolákban a legmodernebb pedagógiai irányt, a nemek szerint való külön oktatást s nagy szeretettel beszélt erről a tervéről, meghallgatva az összes tanügyi köröket.

Kedves ideája volt egy tanügyi lap létesítése s hogy ez a pompás ideája egy évkönyvvé zaugorodott össze, ezt tán ő maga sejtálta legjobban.

Naggyából kiragadott dolgok ezek, de a melyek fáradhatlan energiáról, buzgó munkásságról tesznek tanúságot. Ebből az értékes sorozatból kiűnik, hogy tanfelügyelőnek kiválóan értékes ember volt, politikai kortesnek azonban igen rossznak bizonyult. Így például nagyon szerette és megbecsülte a „tanító” tanítókat, jó maga egész esziendón keresztl szorgalmasan járta az iskolákat. Mindenik tanítóhoz volt valami utbagazító, helyesen oktató szava. Igazi tanítója volt a tanítóknak. Olyan tanfelügyelő volt, aki ha valamelyik tanítójának tanítása nem tetszett, maga magyarázott, maga tanított az iskolában a gyerekseregnek. Egy értékes munka szakad meg áthelyezésével. E megye az a tanfelügyelő, aki mást nem csinált, csak tanította tanítóit s becsületesen dolgozott a tanügyért.

E helyett a becsületes munka helyett többet ért volna az ő szempontjából, főként pedig nyugó szempontból a megyei tanítószág elmozdítása s a politikai lélekfogdosás, ehhez azonban nem értett, csak a lélekmozditáshez — ez pedig a nyugók nemében megbecsülhetetlen bűn.

Sz.

Izgalmas életmentés Nagycsanádon.

Kifogtak egy öngyilkosjelöltet a Marosból.

Izgalmas jelenetek voltak szemtanul a nagycsanádi határban a Maros mentén dolgozó emberek. Egy öreg ember öngyilkossági szándékkal belevetette magát a Marosba, ámde két bátor fiatalember utána vette magát s kimentette a fuldokló öreg embert a habokból. Az izgalmas életmentésről következőket jelent tudósítónk:

Geletár György 78 éves gazdát mindenki ismeri Nagycsanádon, háza, földje után tisztességesen megéli az öreg. Mégis megunta a földi létet s örök pihenésre vágyott. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Nem szólt senkinek, hanem kiment a Marospartra, ahol találkoztak Leszl Antal és Leszl Mátyás földiskolai hallgatókkal, kik szűnidejüket Nagycsanádon töltik. Odament a két fiatalemberhez, valamit motyogott s a másik percben már el is futott előlük és egyenesen a Marosnak szaladt. Egy szempillantás alatt belevetette magát a habok közé.

A hideg víz ugylátszik eltérítette az öreget öngyilkos szándékától, mert rémült hangon kiáltozott segítségért.

A két fiatalember hallva a segítségkiáltásokat, egy pillanatra sem kételkedtek, hanem utána vették magukat az öregnek s nagy erőfeszítéssel bár, de kimentették.

A parton állók a derék életmentőket lelkesen megajánozták, aztán az öreget hazavitték s megígértették vele, hogy többé nem gondol öngyilkosságra, hanem megadással várja be a csontos kezű kaszást, aki már úgy se soká késhet.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 19. vasárnap. Róm. kath. D 7 L. Meg. Protestáns D 7 L. Meg. Görög orosz július 6. E 6 N. Sziz. Nap kel 4 óra 21 perckor, nyugszik 7 óra 49 perckor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

Esik az eső.

Negyven napja éppen annak, hogy Medárd napja volt. Vele vette kezdetét az esőzés. Azóta aztán esett mindennap. Az isten áldása ember emlékeztet őta nem hullott olyan „bőségben”, mint az utóbbi negyven nap alatt. Egyik záport követte a másik. Nem volt azonban ritka a felhőszakadás sem.

A sok esőt ma már nem lehet isten áldásának nevezni. Valóságos csapás ez már, mely erőszakos az az asztalra rakott gabonát, melyet a sok esőzés miatt oly nehéz volt learatni, de elnyomtatni ugyancsak a sok eső miatt nem lehet.

Nem lehet áldásnak nevezni a sok esőt még azért sem, mert miatta tömördek gyümölcsfa pusztult ki a szőlőkben, óriási kárt okozva a közönségnek.

Ilyen körülmények között nemcsak a gazdálkodó, de egyáltalán mindenki óhajtja, hogy minél előbb jó idő legyen. Itt volna az ideje a nyári szárazságnak, mely nélkül az emberség létét biztosító nyári munkák nem fejezhetők be és így mindenki aggodalommal gondol a jövőre, melynek hátterében éppen ott van a drágaság és nyomor.

— Mint értesülünk, folyó hó 19-én vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSÓ a városházával szemben (Török timár házában) dusan felszerelt női divatruházat. Grósz ur a helybeli és vidéki piacokon szerelt bő szakmesterével rakta rá úgy állította össze, hogy közönségünk minden rétegének szükségletet teljes mértékben kielégítse és alapos a feltevéseknek, hogy cége izléses árul és olcsó szabott árai révén rövid időn belül hűlgyeink kedvenc bevásárlási forrás lesz.

— Aratószerencsétlenség Nagylakon. Súlyos szerencsétlenség történt Nagylakon, aratás közben. Kiss Péter 14 éves marokszedő gyerek együtt dolgozott egy nagyobb aratóbandával. Munkájában vizért küldték a fut. A fiu el is sietett, de amint ment, egyszerre csak rémes sikoltással észrevesztette. Aratótársai odasiettek s felamelték. Akkor látták, hogy a szerencsétlen fiu belelépett egy éles kaszába, mely a lábfejét ugyszólván kettészeltte. A szerencsétlen munkágyereket bezállították a makói kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, den nem életveszélyes.

— Vita egy iparigazolvány körül. Valastyán Márton lótkomlósi baromt kereskedő évek óta járt Makóváros belipiacára, ahol aprószágot vásárolt. Néhány hónappal ezelőtt azonban a hatóság befiltotta Makóváros Valastyán Mártonnak baromfi vásárlását azon a alapon

hogy iparigazolványa Makóra nem érvényes. Valastyán azonban ebbe nem nyugodott bele, hanem iparigazolványának mellékelésével egyenesen a miniszternél élt panaszszal. A miniszter ma leküldte Makóváros polgármesteréhez Valastyán panaszát azzal az utasítással, hogy a polgármester szerezzen érvényi Valastyán iparigazolványának.

Ami a makói gyümölcsstermetőket is érdekli. Mosonában, hogy igen sok barack termelt a makói határban s a piacon igen csekély árákért vásárolják, nem lez érdekelni, hogy ezzel a csufosan csekély árákkal szemben más vidéki gazdák hogyan védekeznek. A Szegedi Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy engedesse meg a gyümölcsstermető gazdáknak a saját főzésű barack- és gyümölcspálinkáknak egy literes zárt palackokban való áruítását. Az egyesület kérését azzal indokolja, hogy az Alföldön az idező baracktermés mutatkozóan, a kereskedők az árakat annyira lenyomták, hogy a baracktermés nem lenet értékesíteni. Még a fuvardíjat sem kapja meg a gazda, amért a termést a városba szállítja. Nem marad tehát a gazdának más hátra, minthogy baracktermését pálinkának főzzék ki és ilyen módon értékesítsék. Tekintettel azonban arra, hogy a törvényes rendelkezés szerint a gazda a saját főzésű barackpálinkát csakis 50 literes horodban árusíthatja, a pénzügyminiszterium engedélye szükséges ahhoz, hogy a gazdák kisebb mennyiségben is értékesíthessék saját főzésű barackpálinkáikat. Biz a csanádmegyei és a makói gazdasági egyesület hasonló felterjesztést csinálhatna.

Nagy töcsák mindorfel. A múltkoriban írunk arról, hogy a vasúti körüli levő anyaggyűzők poshadó vize állandóan megfertőzheti a levegőt. Most pedig nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a szokatlan sok esőzés miatt alig van utca a városban, hol az árkokban vagy azokon kívül is fel ne szaporodtak volna a csapadékvizok. Csaknem minden utcában van ilyen tó. Ezeknek vize nemcsak a házaknak falait itatja a vízzel és telíti meg a pincéket, de már a legkisebb melegül az emberi egészségre káros anyagokat terjeszt. Helyén való volna, ha a hatóság sürgősen gondoskodnék ezen utcai töcsák elvezetéséről.

Vigyázzunk, ha Csanádba léghajósok járnak. A Nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium közli, hogy a párisi „Aero-Cub de Franco” léghajórepülést rendez, amelyben a résztvevők folyó hó 19 én indulnak Párisból, valószínű, hogy Magyarország területén szállnak le. Az ilyen léghajósokat úgy a hatóságok, valamint a lakosság a legmesszebbmenő támogatásban kell, hogy részesítse.

Szerencsétlenül járt kocsis. Ma délszöti csaknem végzetes szerencsétlenség érte Kőrösi Ferencet, a Korona-szálloda omnibuszának kocsisát. Kőrösi ugyanis véletlenül kiejtette kezéből a lóhajító ostort és utána kapott, miközben elvesszette az egyensúlyt és a magas hísról a gyors tempóban haladó lovak közé esett. A szerencsétlen kocsis lábán keresztül ment a nehéz omnibusz és lába bokában eldőlt. A súlyosan sérült embert a

vármegyeli kórházba szállították, hol most ápolják.

Iszlentisztelet a tanyán. Molnár Zoltán ref. hitoktató-lelkész Aradra - ugyanilyen minőségben - történt megválasztása következtében itteni állásáról lemondott. Eltávozása előtt a külterületen még öt ízben fog iszlentiszteletet tartani és pedig július 26 án a rákosi, augusztus 2 án a dái, 9 én a komlósi-úti belső, 16 án a hatrongyosi és 23 án a rákosi állami iskolákban. Az iszlentiszteletek mindenkor d. e. 10 órakor kezdődnek.

Eltűnt egy makói öregasszony. Gyaponyi Istvánné 73 éves makói asszony, magánosan éledegelt valahol a Honvédban. Az öreg asszony tegnapelőtt eltűnt lakásáról s még sem került elő. Hozzájártozói jelentést tettek eltűnéséről a rendőrségnek, ahol elrendelték körözését.

József főherceg élete. Augustus végével érdekes könyv jelenik meg a könyvtáron. Ortutay István hirlapíró, a Szegedi Napló munkatársa közel kétszáz oldalas könyvben megírta a néhai József főhercegnek élet-történetét. A könyv, melynek megírásához felsőbb engedélyt kapott, részletesen foglalkozik a megboldogult főherceg működésével, külön fejezet szól gyermekkoráról, később mint családapáról, majd a közéletben kifejtett munkásságáról, a honvédség megszervezéséről, a magyar tüzoltóság megerősítéséről s b. Minden egyes fejezet hálás méltatása annak az örökbecsű és örökértékű fázadozásnak, amelyet a megdicsőült főherceg a magyarság és Magyarország érdekében kifejtett. A díszes kiállítású könyv, melyet számtalan illusztráció tarkít, valószínűleg kedves olvasmányja lesz a magyar közönségnek, megrendelhető a koronári Engel Lajos cégnél, a Szegedi Napló kiadóhivatalánál, Szeged, Dugonics-tér 12. szám.

Felhívás. Felkérjük a Makón dolgozó összes bérmunkásokat, hogy folyó hó 20 án este 8 órakor tagértekezletet tartanak, melyre minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. Vezetőség.

Csak egy hajszálon függ a csecesemő élete, ha emésztése nincsen rendben. Eppen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlélisztet adni, ami által a jövőre nézve magát csak súlyos fájdalomtól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadozokat és tanulságos röpiratot a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I, Biberstrasse.

Főzésre alkalmas barackcefrét a legmagasabb napi árban vesz a KORONA-depó.

BARACKVÉTEL. Pálinkának való barackot vesz Erdely József a marosparti mulatóban.

Barackot vesz IRITZ SÁMUEL özv. cég.

PÁLINKA FŐZÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a pálinkafőzést megkezdem. Mindenféle gyümölcsöt és törkölyt elfogadok kifőzésre és kitűnő zamatról biztosítok mindenkit. B. pártfogást kér

özv. Szalóki Mihályne Liget-u. 28.

Eladó ház. Borka István örökös tulajdonát képező Váradi-utca 25. ujszámu H. Á. Z. örökáron szabadkezből eladó. Értekezhetni lehet a fenti szám alatt Borka Istvánnal és Jó Dániellel Bajza-utca 60. szám alatt.

Csanádi gyermekek szerencsétlensége.

Súlyos balesetek játék közben.

Két csanádmegyei gyermeket ért súlyos szerencsétlenség. Mindkettőjüket játék közben érte baleset s olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy most a kórházban ápolják őket. A szerencsétlenségről tudósítunk a következők:

Püspöktelel történt az egyik szerencsétlenség. Kozma György egy 6 éves fiúcska gyümölcsöt szedett kertjében, gyümölcszedés közben hím-báldozott az egyik ágon.

Egyszerre csak megröccsönt az ág s letört a gyermek alatt. A fiúcska leesett s pedig oly szerencsétlenül, hogy egy csonka ágra esett, amely keresztülszarta a hasát s felnyársalta a boldogtalan gyermeket, ki kótelegbeesetten kiáltozott segítségért. Kiáltásaira előjöttek a szülők, kik kiszabadították a gyermeket veszedelmes helyzetéből s nyomban behozták a makói kórházba, ahol megoperálták s most súlyos betegon ápolják.

A másik szerencsétlenség Magyar-csanádon történt. Itt is játék közben történt a baleset. Únk Vazul 6 éves fiúcska egy széken lovagolt. Egyszer csak felborult a szék s fiúcska oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy egy a keze, mint a lába eltört. A súlyosan sérült gyermeket behozták a makói kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos.

SZÍNHÁZ.

A szerelmi barometter. Vasárnap ismét elsőrendű szórakozást nyújt az Uránia színház műsora, mely a filmipar legújabb slágereiből van összeválogatva. Egy nagyszerű vigjátékot és egy idegizgató drámát is láthatunk. Meséje érdekesebb, mint egy detektívdramáé. A műsor megérdemli, hogy minél többben nézzék végig.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(508)

74. fejezet.

A kótyagos kompánia.

Csend legyen, az Árgyelusát! menydörgé virágos nyelven és szelíden. Mit óbégatnak itt? Nincs ma kövételválasztási szavazás? Vagy cocollista proseecció! Urak magok? Fészkes fené! Ószoljanak összevissza, különben beakadém valamennyit!

Lassabban a tessitel, András bácsi! szólt közbe Guszti dülöngévs s kezével a rendőr orra alatt hadonászott.

Ószolják! rivalt rá a rendőr. Hol a posztálisztii? Erről beszéljen kend, ha tud? Hol az Eötvös-utcai rablógyilkos? Ezt mondja meg kend, ha tudja, hm! Hol vannak a kasszafurók? A bankóhamlisítók? A megszökött Korbay? Hahaha! Ugy-e látja a száját, mint a budai alegut! . . .

Az! mondom, hallgasson az ur, mert mentea kijövök a türelemből!

Bujják ki a bőréből azt se bánjuk! Ugy-e fiuk? Ebben Julius

Császár! Eljen Tauszky Miksa! Eljen IV. Napóleon!

A rendőr elfoverta cipjét és segítségért akart sípolni.

Ugyan ne dudáljon abba a fillinkóba, András bácsi! mondá másik azobrásznövendék. Jöjjön velünk, fujja a pezsgő habját, ugy sem ivott kend még pezsgőt soha! Mi? és ezzel ugy megölelte a rendőrt, hogy az mozdulni sem tudott.

Viselkedjenek csöndesen az urak, mert különben lármát csapok, szólt a rendőr szelidebb hangon. Nem illik uraknak így garázdálkodni.

Jól van, jól! Hát nem lármáznak! felelte Guszti. Ruhát akarunk vásárolni a kedvesemnek, aztán ruhás boltot keresünk. Ez a bolt itt Rákosi Jakabé. Nekünk Rákosi Jakab nem kell! Ugy-e fiuk! Nem kell!

Abcug! Abcug! Nem kell! ordították a fiuk kórusba.

No lássa, András bácsi, a közvélemény ilyen hatalmas megnyilatkozásával szemben nem lehet ellenkezni. Mert tetszik tudni szél ellen - legyet fogni nem lehet! Ugy-e fiuk? Nem lehet?

Abcug! Nem lehet szemet fogni! zúgott a kótyagos kompánia.

De kérem szeretettel, mondá a rendőr teljesen megszelídülve, azért ne tessenek ugy kajiltolni. Mert hiszen ruhát csodadesebben is lehet vásárolni, nappal, tessék várni szeretettel, míg megvirrad!

(Folyt. köv.)

Földeladás. A mezőhegyesi utca télen Kozma János és Baló Benedek szomszédságában a Kozma Páter-féle

24 kat. hold föld

örökáron eladó. Értekezni lehet Szóregén Falk Ferenccel a csendőriaktanyában.

Egy vizsgázot Stabil rendszerű

fűtő

azonnali belépésre kerestetik az Erzsébet gőzfürdőben.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

a „Makói Független Ujság” :-: nyomdájában eladó. :-:

Nyári tüzelésre alkalmas

fenyőszelezés

amely vágást nem igényel, jutányos áron kapható:

Pollák és Schwarz

gőzfűrészt-telepén.

Nyilttér*)

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetlen drága jó feleségem

Abelesz Bernátné

szül. Engel Sarolta folyó hó 15-iki végzettségételen fájdalommal enyhíteni szívesek voltak, ezton mondunk hálás köszönetet.

Abelesz Bernát és családja.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon jó rokonok, jóbarátok, jó ismerősök és jó szomszédok, kik felejtethetlen kedves hitvesemnek

Borka Erzsébetnek

folyó hó 14-iki végzettségételen megjelenni szívesek voltak s ezáltal lelkeim mély fájdalmát enyhíteni igyekeztek, ezton is fogadják hálás köszönetemet. Ugyisintén Nagy Károly ref. lelkész, ifj. Nagy Károly ref. segédlelkész és Kási Gyula kántor uraknak szeretett feleségem ravatalánál tartott vigasztaló gyászbeszédükért őszinte köszönetet mondok. Kiss Károly te metéstredező cégnek a szép kegyeletteljes és pontos kiszolgálásért a legnagyobb megelégedésemet fejezem ki.

Mágori Antal.
bánatos férj.

Fontos tudnivaló!

Miután Makón eddig sárga arany színű dugóval palacsósor csakis üzletemből hozatott forgalomba és miután mostanában már több üzletben maggyártmányú söröket is dugaszolnak olyan színű dugóval, bátorodom a nagyérdemű közönség figyelmét arra felhívni, hogy tévedés elkerülése céljából szíveskedjék a dugón levő nyomást elolvasni, amely a következő felirattal van ellátva:

Kőbányai Polgári Sörgyár R. T.

Továbbá figyelni kell arra a felirásra is, hogy van Temevári Polgári sör is, amely nem azonos az én sörömmel, amely: Kőbányai Polgári Sör R. T. címmel van ellátva.

Iritz Sámuel özv. cég
a Kőbányai Polgári Sörgyár R. T. főraktárosa.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Árverési hirdetés.

A csanádi vasút Makó állomásán július 20-án, délután 2 órakor következő árúk nyilvánosan elárvereztetnek: 1 bál csomagoló papír 28 kg., 2 drb. üres hordó 34 kg., 1 drb. varrógép 42 kg., 1 hordó vaslánc 73 kg., különféle talált tárgyak: botok, ernyők, ruhák.

Makón, 1914. július hó 18.

Babos,
állomástsnök.

Házeladás. Tulipán utca 4. ujszám alatt, a Dmke internátus mellett levő HAZ, melyben van 3 utcai padolt szoba, konyha, speiz, a hozzávaló mellékkeliségekkel együtt szabadkézből, örökáron eladó, esetleg november 1 től haszonbérbe is kiadó. Értekezhetni lehet vasárnapi napokon Széll Jánossal a fenti szám alatt.

Házeladás. A Petőfi-utca 15/b ujszámú HAZ, mely 8 évig adómentes, áll 3 utcai padolt szobából, előszoba, 2 konyha, speiz, nyitott folyosóval és mellékkeliségekkel, ártási kut bevezetéssel együtt szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Erdélyi Antal asztalossal.

FIGYELEM!

Azt mindenki tudja, hogy gyenge bárány már nem lesz az idén, de ha az egészsége megkívánja és tejgyenge husra van szüksége, úgy keresse fel a huspiscon azt a sátor, ahol tejgyenge

borjúhust

juh- és sertés-hust kaphat.

Borjúhús . . . 1 kor. 50 fill.
Juh-hús . . . 1 kor. 20 fill.
Sertéshús . . . K 1:40-1:60.

A fogyasztó közönség szives pártfogását kéri tisztelettel:

Baranyi Sándor.

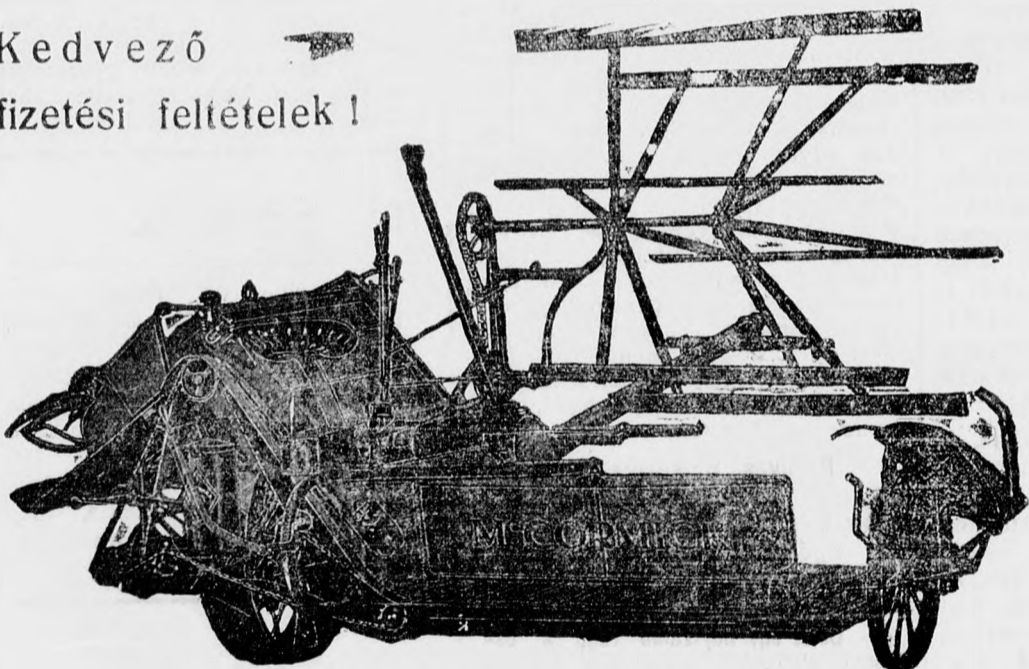
Gyárilag javított **magánjáró, gőz- és benzín motoros cséplőgépek** Egy Deering kéveketős és két marokrakó aratógép nagyon olcsón eladó. Mindennemű gépek, motorok szakszerű javítását mérsékelt árban elvállalja **Glück Samu**

gyáripartelepe Makó. Jó házból való fiuk tanoncul felvétetnek.

Levéltárnoknak nyugalmozott hivatalnok 1000 kor. évi fizetéssel felvétetik. **Mandl Zsigmond.**

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen **A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.**

Kedvező fizetési feltételek!

Manilla zsinag, páncél acél kormányu ekék. Mindennemű gazdasági gépek, olajok, kenőcsök tömítő anyagok. Mindennemű gépekhez való alkatrészek a legelőnyösebben kaphatók:

Glück Samunál Makón.

Magyar állami két hengeres magánjárók, legújabb motorok, golyós csapágyas cséplőgépek, gazdasági kis motorok, takarmánykamarak. Világhírű „Cormick“

aratógépek, fűkaszálók, lógereblyék - tárcsás boronák.

A KI gyomorbaiban szenved, szédülést, rosszullétet, hányási ingert érez, étvágyhiány, görcsökbén szenved,

„NOVICUM“ gyomorcséppel.

Sok ezer köszönőlevelé tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról. Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

kovácsnán, 1909. aug. 6.
Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcséppjeit megpróbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást. Mégegyszer fogadja há lámat a jó Novicumért. Szeged, 1911. augusztus 24-én.

Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-gel 6 k 22 fillérért BÉRMENTVE szállit az egyedüli készítő:

Kárpáti József
Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható:
Popper Gyula drogériájában

Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia“
gyógyszertárában, Erzsébet-
körtút 56. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsón árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztáltsága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használata által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsiros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és finomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle H A J S Z E S Z. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és tisztán tartására a POPPER-féle Menthol szájjvíz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper féle H A J I F J I T Ó a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színét visszaadja. Ára 1 és 2 korona.
---	--	--

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főtér.

TEJCRÉM Próba tégely tejöröm 1 tégely ára 50 fillér. tejöröm szappan 20 fill. tejöröm powder

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban ... végzem. ...

A raktáron levő ékszerárakat a legolcsóbb árban ... árusítom. ...

ÜZLET ÁTHELYEZÉS

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába

HELYEZTEM ÁT.

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

órák és ékszerész.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

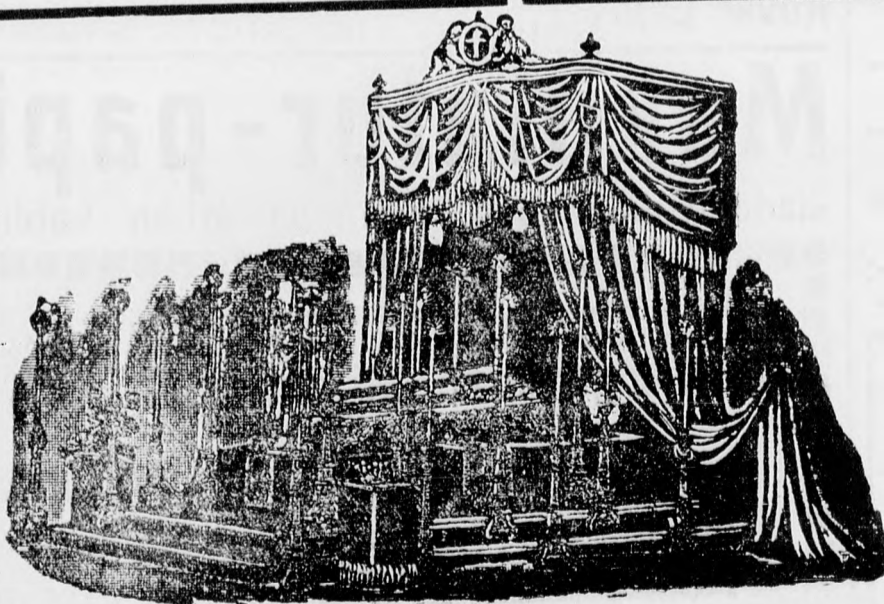
Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és tarse
férfi szabó.

nezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve. Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon val vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem. Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

MOLNÁR KÁROLY
Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (év. ref. ó-templom mellett.) a Horváth Nandor utóda cég vezetője.

ÉRTEŚITÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utcza (GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bízott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítás és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szibarsony és selymezett brokáttal átvont, valamint

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, málfolt, arc- és közhőrség és mindentéle bőrtisztatás ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Ezen piperezerek több kiállításou érmeikkel lettek kiállítva.

Eladó földek.

Borka István örökösei tudatják, hogy az igási csárda mellett, Borkosok János szomszédságában levő

4 köblös tanyaföld

ugyszintén a rákosi és királyhegyes közötti 1 és félköblös

UGARFÖLD

szabadkézből örökáron eladó. Értekezhetni lehet Borka Istvánnal Várdi-utca 25. ujjam és Joó Dániellel, Bajza-utca 60. szám alatt.

Földeladás.

Kocsorháton, a valkányi határban **30 katasztrális hold föld** buza vagy hagymatermés alá örökáron szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a helyszínen JOÓ IMRE megbizottal.

Földeladás.

Kocsorháton, a Korek-féle birtok mellett

41 katasztrális hold

földem tanyaépülettel, istálló és görével eladó. A birtokon 1 helyen igen előnyös anuitásos kölcsön van és így igen kevés pénzzel megvehető. Értekezni lehet a helyszínen Dorogi Gergelyvel vagy itt Makón megbizottammal Berg Gerzson bankügynökkel.

Kiadó föld.

Idősb BENCZE ISTVÁNNAK a Rákosi-ut mentén, a belső dűlőben Nagy István szomszédságában levő

6 katasztrális hold földje

gabona és részben vetemény alá haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet ifj. BENCZE ISTVÁNNAL, Grót Vay utca 24. szám alatt.

Első magyarországi sirkőgyár.
Nálam az összes márvány- és
::: granit sirkövek :::
25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat ujjonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirtoltokat
6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalok 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS
Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Földeladás.

Makótól 20 kilométerre egyházaskéri vasutállomás mellett (Valkány szomszéd állomása) az épülő kiszombor-valkányi állami uttól másfél kilométerre fekvő, volt Szentes és Pártos-féle

1200 kat. hold föld

gazdasági épületekkel, ártézi kutakkal örök áron 10 holdas parcellákban eladó.

Gőzekével munkált föld. A vevők gőzekével szánthatnak kat. hold 16 kor.-ért. Minden gazdasági terményre első rendű föld.

Hosszu (első helyű) kölcsöne 5-3-tól 5-8-ig; második helyű váltókölcsöne 5-75 százalék.

Felvilágosítást ad:

Dr. Stentzky József,

ügyvéd

Makó főté, Városházával szemben.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy Szent János-tér 20. szám alatt (saját házamban

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRAMBAN

a legujabb modellű eredeti

JOHNTSON kévekdítő aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájto nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdnál működnek, azok legnagyobb megalégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén már megérkeztek a legujabb négyzetes kukorica ültető gépek. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekdítő zsinoget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző ntázzatu vaspálcás boronákat, répa és szecsavágókat. — Egyuttal bátorkodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legzaksszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvá, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujjam.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.

Részletfizetési kedvezmények.

Telefon szám 126.

Világhírű eredeti

Helical Premier és Alfa kerékpárok

Legjobb minőségű piros és szürke hegyi gummik, lámpák, mindennemű kerékpáralkatrészek. Varrógépek, éneklőgépek, hanglemezek, hangversenytyük, ezen gépek alkatrészei. Vizmentes ponyvák, KENDERZSÁKOK. Permetezők, gummicsővek, MÉRLEGEK legolcsóbban

GLÜCK SAMUNÁL, MAKÓ.

Kedvező fizetés! feltételek!

Hogyan leszünk 100 esztendősek?
Válasz: Igyek naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomorbajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. o o
Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfűzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körtirg“
Diesel motorok
Álló- és fekvő szerkezetben.
Szivógáz
:: és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobillal. Benzines magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.
Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda
Budapest, V. Kohány-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittanul árajánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Kifutó fiu vagy leány

kerestetik mielőbbi belépésre

POPPER GYULA

drogériájában. — Ugyanott egy fiu, ki középiskolát végzett

tanulónak felvétetik.

Ügyes

gépirónót,

ki magyarul stenografál és kimondottan csinos kézírása van, azonnali, de legkésőbb augusztus 1-re való belépéssel keresünk. Írásbeli ajánlatok személyesen nyújtandók be

Zeitler Rudolf és társai
gőzmalom és jéggyár r.-t.
Vásárhelyi utcában levő irodájában.

Rendkívüli feltűnést keltenek

Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér
Női háló kabátok	1 „ 98 „
Női háló ingek	1 „ 98 „
Női nadrágok schiffonból	1 „ 98 „
Női nadrágok pargetből	1 „ 98 „
Diszes párnák	1 „ 98 „
Schiffon alsók	1 „ 98 „

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék

Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőraktárában szereshetők be a legelőnyösebb árak mellett.

Értesítés! Az aratási és cséplési idényre palinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legméltányosabb árban szereshetők be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szereshetők be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SÁMUEL ÖZV

Igyon maga is

AKAKUFU KESERUT!

Készíti: Rankovszky J. cégnél

A KAKUFU GYOMORLIKOR

nélkülözhetetlen ital gyomor bántalmaknál.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Sándor Zsigmond
gyógyszertárban.

ES-KA keréparunk által koncentrált körtarikás cca. 40%
erőkifejtést megakarít
A legfontosabb újdonság
Egyedüli árusítás: Glück Samu, Makó.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: **POPPER GYULA** drogeriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

